

saj vsebuje ena žlica medu 75 kalorij, torej več nego eno jajce. Zal, se med premalo porablja za hrano.

Lastnosti medu. Ko med v čebelnem panju dozori, je gosto tekoč, le izjemoma se trdi (kandira) že v panju. Ko med leži dalje časa v posodi, se strdi ali kristalizira, in radi tega se imenuje čebelni med tudi strd. Razne vrste medu se ne strdijo enako hitro, nekatere vrste še le čez več let. Strnjenje medu se zavleče, ako postavimo med v stekleni posodi več dni na sonce. Strnjen med pa zopet steče v zaprti posodi, ki smo jo postavili v večjo posodo z gorko vodo (do 60 stopinj C) za več časa (24 do 48 ur).

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 4. oktobra so pripeljali špeharji na 41 vozeh 94 komadov zaklanih svinj, kmetje 11 voz krompirja, 13 čebule in 26 zelja, 1 voz sosa in 4 otave. Svinjsko meso je bilo po 15-28 Din, špeh 18-24, krompir 0.75-1.50 D, čebula 1.50-2.50, zelje 1-4, kumarce 0.50-1, seno 65-75, otava 60-70. Pšenica 2.25-2.50, rž 1.50, oves 1.25-1.50, koruza 2, ajda 1.50, proso 2.25. Kokoš 30-45, piščanci 28-75, raca 25-40, gos 70-80, puran 60-90, domači zajec 8-45, kostanj 2-3.50, pečen 8. Kislo zelje 4, kisljaka 2, buče 1-2, gobe 1-3, jabolka 3-6, hruške 6-10, slive 6-8, breskve 8-10, grozdje 6-10. Mleko 2-3, smetana 12-14 D, gurovo maslo 32-36, jajca 1.20-1.75, med po 15-18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na živinjski sejem, dne 30. septembra je bilo prignanih 12 konj, šest bikov, 79 volov, 198 krav in osem telet; skupaj 301 komadov. Radi dežja je bilo prignano malo živine, kupčija pa je bila znatno boljša. Prodanih je bilo 197 glav, za Avstrijo pet in za Italijo 12 komadov. Cene za en kg žive teže: debeli voli od Din 8.50 do 9; poldebeli voli od Din 7 do 7.50; klavne krave debele od Din 7 do 8; plemenske krave od Din 6 do 6.50; krave za klobasarje od Din 4.25 do 4.50, mlada živina od Din 7 do 9.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski dne 3. oktobra je bilo pripeljanih 504 svinj in ena ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad po 80 do 100 Din; 7 do 9 tednov stari od 180 do 200 Din; 3 do 4 mesece stari od 250 do 300 Din; 5 do 7

mesecev stari od 400 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari od 550 do 650 Din; eno leto stari od 900 do 1000 Din. 1 kg žive teže so prodajali po 11 do 13 Din; 1 kg mrtve teže pa po 15 do 17 Din. Prodanih je bilo 201 svinj in 1 koza, ki je stala 137 Din.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 18 do 20 Din; volovsko meso II. vrste od 16 do 18 Din. Meso bikov in krav od 12 do 14 Din. Telečje meso I. vrste od 24 do 35 Din; telečje meso II. vrste od 18 do 20 Din. Svinjsko meso od 15 do 27 Din.

*

Radio — strašilo.

»Kaj pa je tole?« so povpraševali vaščani, ko je monter napeljal na streho župnišča v zapuščeni gorski vasi anteno.

»Radio,« se je glasil odgovor.

»Radio? Kaj pa je to, radio?«

»Radio — to je iznajdba, s katero se lahko vse sliši, kar kdo govori.«

Sedaj so možaki vedeli, kako stvar stoji.

»Kaj takega bi jaz o našem župniku ne bil mislil,« je rekel župan. »Trideset let že živi med nami, pri vseh priljubljen in od vseh spoštovan. Sedaj pa taka hinavščina!«

»On bo že vedel zakaj,« je pripomnil nekdo. »Odkar ima to preklicano stvar na strehi, ga sploh ni več videti v gostilni. Sedi v svoji sobi in posluša, kaj mi govorimo. Nobene besede ne presliši. Še dobro, da nam je monter vse povedal, tako da bomo vedeli držati jezike za zobmi...«

V treh urah je vedela že cela vas, kaj pomeni čudna stvar na župnikovi strehi. In ljudje so pazili na svoje jezike, da ne bi župnik nič slabega slišal o njih.

Hlapci so samo še sami pri sebi tiho kleli, če so se volji ustavljali na klancu.

Dekle so pele svoje zaljubljene pesmi samo po hlevih, kjer župnikov dimnik ni mogel poslušati.

Otroci niso več divjali in vriskali kot poprej, ampak so tiho sedeli po izbah in napravili marsikatero neumnost, ki se ne bi mogla zgoditi, če bi jih starši pustili na cesto ali na dvorišče.

Možje so pazili, kaj so pri gostilniški mizi govorili in so samo še tiho šepetali ali pa so si dajali znamenja, kot bi bili mutasti.

Ženske so morale, kar jim je bilo naravnost neznosno, prihraniti svoje zakonske pridige za pozneje, če so imeli možje kak vrček preveč v glavi, kadar so se primajali iz točilnice domov.

Štiri tedne ni bila v vasi izgovorjena nobena glasna beseda, razen, kar je popolnoma naravno, običajnih dnevnih molitev in drugih pobožnosti, katere so ljudje opravljali z mogočnim glasom in raznimi dodatki. To je bilo vse, kar je župnik smel in moral slišati.

Župnik je že davno opazil pritajeno, plaho in nezaupljivo obnašanje faranov. Kakšna ogromna izprememba se je izvršila z njegovimi, drugače vedno veseli gorjanci! Ali je to nagnjenje k pokori ali posledica visokih davkov! Ali pa še kaj hujšega, zakrknjenost in srčna otopelost? Ljudje so ga namreč komaj še pozdravljali. Otroci, ki so drugače vedno k njemu pritekli, so bežali, kadar so ga zagledali. Najbolj častivredni možje in najboljše matere so mu nevoljno pokazale hrbet, če jim je voščil: Dober dan.

Kakšen zli duh je prišel med te ljudi!

Kakor temen oblak je viselo nad gorsko vasjo. Ni bilo več mogoče zdržati.

In že se je utrčala nevihta. Vaški starešine so pristorkljali v župnikovo sobo in v zadregi, vendar odločno, obračali klobuke v svojih izdelanih rokah. In že je začel prvi:

»Prečastiti! Ona hudičeva stvar na vaši strehi mora proč! Mi ne zdržimo več. Saj ne smemo izgovoriti nobene glasne besede več. In od tedaj so že štirje tedni.«

Govor in izgovor sta pojasnila razumljivo pomoto. Župnik je šel na to v stransko sobo in se prav pristrčno nasmejal. Da bi pa ljudje ne bili še enkrat užaljeni, je vključil radio: zadonel je »Radeckimarš« in prepričal poslušalce, da se more z »vražjo napravo« poslušati celo Rim, Monakovo in Dunaj, v domači vasi pa se ne more razumeti niti besedice.

In župnik je povabil celo vas, da se prepriča o pravem bistvu radija.

Tako je bil »radio-strah« premagan in se je izpremenil v splošno veselost. Vaščani so bili odrešeni moreče skrbi.

Hlapci so zopet kleli, če jim je živina

Vsak mesec Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

P. Emerik je porabil prvo priliko, da prosi cesarja za pomiloščenje grofa Tatenbaha. V noči po usmrtitvi grofov Zrinjskega in Frankopana je šel na cesarski dvor in cesar ga je sprejel takoj po odhodu barona Lilienberga v polnočni uri.

P. Emerik se je potegoval tudi za obsojene grofe Nadasdyja, Zrinjskega in Frankopana, a ves njegov trud je bil zaman. Takrat vsemožni minister knez Lobkovic je na tajnem posvetovanju na Dunaju zastopal stališče: Kaj poreče svet k temu, če ostanejo voditelji zarote nekaznovani? Pravica, varnost cesarja in države zahtevajo najvišjo kazen.

Tako se je izvršila smrtna kazen nad temi nesrečneži. Radi tega je gledal cesar mrko pred se, ko je vstopil p. Emerik ter se globoko priklonil. Cesar je bil še bolj bled kakor navadno in na drhtečem glasu se je poznala njegova notranja razburjenost.

»Mi smo,« je začel cesar prav tiho, »dobili obvestilo, da je zadoščeno sveti pravici, voditelji zarote na Ogrskem so usmrčeni.«

Cesar je obmolnil, na obrazu se je pokazal izraz bolelosti.

»Milostljivi Bog naj se usmili njihovih duš,« reče p. Emerik čez nekaj časa.

Vladar je videl v sree plemenitega moža, ki se je trudil zaman, da bi rešil življenje nesrečnežev.

»Vam je znano, p. Emerik,« nadaljuje cesar, »kako smo bili popustljivi v tej žalostni zadevi. Naša popustljivost pa se je zlorabljala in tako ni moglo priti drugače. Zarotniki so zdaj pred Bogom in njegovo sodbo. Da bi na drugem svetu bili srečnejši nego na tem, smo sklenili in odredili, da se bere za nesrečneže 6000 svetih maš, katerimi se začne že prihodnje jutro.«

Pater Emerik se je zopet priklonil ter rekel: »Naj se zgodi po najvišjem povelju Vašega Veličanstva.«

Zopet je nastal molk.

Cesar, vidno ganjen, je gledal resno in molče skozi visoko okno v noč, ki je bila kaj čarobna. Na nebu je migljalo nebroj svetlih zvezd.

Cesar Leopold stopi k oknu ter pravi:

»Glejte, Gospod nebeških višav je prižgal tam gori vse svoje svetle luči. Kako lepo svetli tam na zapadu večernica. Kmalu zatone, da se prikaže zjutraj v novem sijaju: to je lepa podoba neumrjivosti.«

»Veličanstvo,« poseže vmes p. Emerik, »ta zvezda je tudi podoba milosti, ki se vedno iznova

nagajala, dekleta pa so zopet glasno pele in prepevale svoje pesmi.

Možje so se bahali in govorili pri gostilniški mizi kot poprej.

Ženske so v svojih »pridigah« dvakratno in trikratno nadomestile, kar so prej v štirih tednih zamudile.

Samo dnevne molitve in pobožnosti so zopet zapadle v prejšnjo zaspanost in so bistveno izgubile na dolžini in glasovih.

V okolici so se vaščanom precej posmehevali. Vendar pa ti upajo, da bo njihovo zgodbo kmalu prerastel mah, in se bo kje drugje zgodila kaka neumnost, iz katere se bodo potem šaljevci norčevali.

DOPISI

Sv. Križ nad Mariborom. Neizprosna smrt je dne 3. oktobra prestrigla nit življenja Zofiji Kancler. Družina, trije nedoletni otroci, je s tem hudo prizadeta. Pred letom je roka krutega zločinca ubila očeta Rudolfa, sedaj pa je smrt pobrala še mater, ki je že dolgo bolehal in sedaj zapustila ta kraj trpljenja, katerega je v svojem življenju v obilni meri okušala. Naj ji bo Bog plačnik za vse prestano!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Pri nas imamo vedno dovolj novic, le premalo časa, da bi o vsem sproti pisali. Zlasti o naši letini bi imeli mnogo povedati, kajti dolinarji skoro vsako leto odrežejo s svojimi pridelki drugače kakor hribarji. Na konju so pa letos tisti posestniki, ki so imeli dobro obložene sadonosnike. Marječani bi letos sami spravili en bogat vlak sadja, le škoda, da se vnovčevalna zadruga kmetijskih proizvajalcev ne morejo radi raznih slabih izkušenj zadržati med našim ljudstvom. Žal, pa imamo tudi cele črte vasi skoraj brez sadja. Povrh nas vinski pridelki radi slabega vremena v septembru ne bo prijetno presenetili, še manj pa skrajno slabe, od vinskih trgovcev določene cene vinskega mošta. Kmet je pač uboga para: kar kupi, mu določajo cene drugi in kar sam pridelal in proda, mu cene istotako narekujejo drugi. In kaj je vzrok vsemu temu? Pomanjkanje pristno kmetijskega zadržanja! Pač pa spet sprevldimo, kako dobrodošle so nam pri prometu sedaj dobre ceste. Naša banovinska cesta se lepo preurejuje. Ne vemo le, zakaj se cestni pesek nad pošto ne izroči uporabi, saj je ra-

zen par metrov lepo dogotovljen! Obsojati pa moramo divje drveče avtomobile po tej cesti in to vedno bolj tudi tovarne, saj drvijo celo skozi vasi z brzino 50 do 80 km na urol — Težko nam je sporočiti sledečo žalostno novico: V sredo, dne 24. septembra je viničarski sin Martin Ploj iz občine Selce z nožem prizadjal tukaj priljubljenemu in spoštovanemu posestniku in čevljarju Juriju Zaverniku dva smrtonosna hodljaja; napadeni Zavernik je v par minutah izdihnil in je bil pokopan dne 26. septembra. Svetila mu večna luč! — Nas pa posebno letos navdaja občutek: domačini se trudijo obdržati dober glas miroljubnih Marječanov, pridejo pa tujci, ki imajo slabše namene.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 5. t. m. je priredila tukajšnja Marijina družba v Kat. domu svojemu neumornemu voditelju in buditelju, preč. g. župniku Frančišku Magdiču ob godnemu dnevju malo slavlje. Na sporedu je bilo: govor šolskega upravitelja o jarmu in brementu duhovniškega poklica ter o njegovi veliki odgovornosti pred Bogom in ljudmi. Nato je članica Marijine družbe izrekla v srce segajoč govor svojemu ljubljenu voditelju in buditelju. Učenka narodne šole je izrekla svoje častitke ljubljenu gospodu župniku s solzami v očeh! Krona vse prireditve pa je bila igrice »Joškova žrtva«, ki počašča presv. Srce Jezusovo, katero tako ginljivo časti naš mnogozaslужni in ljubljenu gospod župnik. Se na nabroj let preč. g. župnik v izveličanje duš v naši težko preizkušeni obmejni Zgornji Sv. Kungoti!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Vesela vinska trgatav je sedaj po naših ljubkih gričkih v polnem teku. Sedaj po goricah vse prepeva, vse vriska in ukta ter se veseli bogate trgatave, ki se je pa letos pričela pri nas precej zgodaj. Zvedelo se je namreč, da misli imeti vojaštvo po teh hribih svoje vojaške vaje in to že kmalu po 15. oktobru. Zato naj bi bilo do tistega dne vse obrabo, ker bi se drugače najbrž vojaki veliko bolj zanimali za grozdje kakor pa za svoje puške in svoje vaje. Veselje pa ni samo čez dan pri trganju grozdja, temveč tudi zvečer in ponoči pri prešarjanju. Tam navadno zna vsak veliko smešnega in zanimivega povedati. Kdor pa ni pri najbolj zgovornih, tisti pa se mora zato tem bolj smejeti. In ko je vse v najboljši volji, tedaj se pa prikaže pri vratih visoka postava, naš znan Lujz, s puto na hrbtu. Ker je jako zgovoren in šaljiv, ga ima seveda tudi vse rado. In brž so zbrani okoli njega prešarji in ga povprašujejo, če ima seboj kaj cigaretov. Kar je pa ženskega spola, se pa zani-

ma, če je prinesel kaj sladkega cukra. Od vseh strani pa leti nanj toliko različnih vprašanj, da ubogi Lujz vsem še odgovarjati ne more. Med tem časom pa tudi njegova puta postane za več kilogramov težja. In tako se zgodi še pri naslednjih prešah, dokler ni ponoč, ko mora tudi Lujz iti spat, da si odpočije in nabere novih moči za — naslednji večer.

Sv. Miklavž pri Hočah. Kakor smo slišali, bo dne 26. oktobra tega leta slovesna otvoritev novega mosta pri Dupleku. Ker je ta most velevažna naprava ter nujna potreba za povzdigo javnega prometa, služkega vsem slojem, ne smemo pozabiti onih mož, ki so sprožili misel, da se je s to prepotrebno zgradbo mosta pričelo. Eden prvih teh mož je bil gospod Jakob Florjančič, župan pri Sv. Miklavžu, ki je v seji okrajnega zastopa leta 1923 energično nastopil ter živo opisal vse težkote, ki ovirajo sedanji vsakdanji promet. Bivši gerent okrajnega zastopa gospod dr. Veble se je za zadevo resno zavzel, skliceval sejo v Zgornjem Dupleku, v kateri se je izvolil ožji odbor. Lansko leto pa se je po njegovi zaslugi stavilo v proračun za zgradbo novega mosta 800.000 Din. Kako veliko je bilo zanimanje za most ter s kako velikim navdušenjem se je sprejela vest, da se bo začelo z zgradbo, kaže dejstvo, da se je od samih interesentov nabralo čez 200.000 Din. Dolgoletne želje so se uresničile, most bo oddan v kratkem v javni promet. Dal Bog, da bi nam in našim naslednikom služil v najboljšo zadovoljnost mnoga in mnoga leta!

Gornji Cmurek. Narodni tabor je kljub slabemu vremenu prav dobro uspel. Zunanji povabljeni gostje so sicer izostali, zato pa se je udeležilo prireditve med drugimi okrog 300 zavednih kmetov, katerim je bila prireditve v glavnem namenjena. Le-ti so glasno in javno manifestirali za jugoslovansko idejo in navdušeno vzklikali kralju, vladil in generalu Maistru. Navzoče je pozdravil predsednik krajevnega odbora Narodne Odbrane Mirko Cujnik. Prečital je pozdravno brzojavko generala Maistra, kar so navzoči z navdušenjem sprejeli. Govorila sta g. župnik Vrščič in Marija Snežne in zastopnik občastnega odbora Narodne Odbrane g. dr. Vauhnik iz Maribora. Po zborovanju se je vršila v gradu narodna veselica, ki je istotako lepo uspela.

Sv. Vid pri Ptujju. Naša župnija se pripravila na veliko slovesnost, ki se bo vršila v nedeljo, dne 12. oktobra tega leta. Blagoslov nanovo popravljene cerkve in dveh novih oltarjev: Srca Jezusovega in lurske Matere božje. Blagoslov bo izvršil prevzvišeni gospod

pojavi na zemlji, teši uboge zemljane, otira solze iz njihovih oči ter celi rane, ki jih je zaskalo življenje s svojo krivico in pravico.«

Cesar pogleda redovnika ter reče:

»Naš častivredni svetovalec nas hoče opomniti, naj s pravico tudi družimo milost. To smo že storili. Takoj, ko se je nam sporočila izvršitev pravične sodbe nad krivci, smo sklenili, da skalemo milost nedolžnim svojcem usmrčenih. Zato smo v svoji očetovski ljubezni že poskrbeli in jutri izdamo tozadevni ukaz našemu državnemu kanclerju.«

Po teh besedah se p. Emerik spusti na koleno. Na njegovem lepem obrazu je zaplaval sijaj sočutne ljubezni, ki je napolnjevala njegovo srce. Čutil je, da je prišel sedaj velik trenutek, da more izpolniti obljubo, dano grofici Tatenbahovi ter se zavzeti za rešitev nesrečnega grofa Tatenbaha.

»Veličanstvo,« zaprosi redovnik, »ste govorili o milosti, ki ste jo izvolili deliti. Ali ne bi mogla najvišja milost doseči tudi zadnjega izmed krivcev, ki še čaka na odločitev svoje usode?«

Cesar je takoj spoznal, kam meri redovnikovo prošnja. Mrko zroč pred se vpraša:

»Mislite li grofa Tatenbaha, ki je prelomil prišego ter pozabil na svoje dolžnosti?«

Pater Emerik pritrdi in dostavi z nujno prosečim glasom:

»Da, Veličanstvo, mislim na nesrečnega, zapeljanega in skesanega grofa Ivana Erazma Tatenbaha, ki čaka na Schlossbergu v Gradcu, ločen od svoje družine, kakšna sodba bo izrečena nad njim. Veličanstvo, dovolite mi to opombo, dovolj je teklo krvi! Naj Vaše Veličanstvo ukaže, da sedaj namesto pravice nastopi milost!«

Redovnik je umolknil in kakor da bi se bal vpliva svojih odločnih besed, je obklečal na kolenu.

Cesar, ki je spoštoval tega vrlega duhovnika ter mu dovolil besede, ki se jih noben drug ni upal izgovoriti pred njim, je prijazno pogledal prosilcu v oči ter mu je rekel:

»Pater Emerik, vstanite. Saj vendar ni primerno, da kleči spovednik pred spovedencem. Ali misli spoštovani moj spovednik, da ima cesar Leopold v svojih prsih kamen mesto srca?«

Pater Emerik se dvigne ter pogleda vladarju poln zaupanja v obraz.

»Dobro,« nadaljuje cesar, »sporočite jutri dvornemu kanclerju naše najvišje povelje: Mi

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zaviti, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
o Mariboru, Koroska c. 5